Iasacht Tithíochta Atógáil Éireann

Úinéireacht tí a dhéanamh níos inacmhainne do cheannaitheoirí céaduaire

Rebuilding Ireland
Action Plan for Housing and Homelessness

Níl an t-eolas atá sa leabhrán seo ceaptha a bheith ina thairiscint ná ina shirtheoireacht seirbhísí infheistíochta, airgeadais ná eile, agus ní tairiscint ná sirtheoireacht dá leithéid sin é. Mura luafar a mhalairt, ní thugtar cuireadh ach do chónaitheoirí Phoblacht na hÉireann amháin iarratas a dhéanamh ar na táirgí iasachta. Ba chóir d'úsáideoirí an Leabhráin seo tabhairt faoi deara go gcuirtear Iasacht Tithíochta Atógáil Éireann ar fáil faoi réir théarmaí agus choinníollacha sonracha gnó ar leithligh atá ar fáil ó d'údarás áitiúil.

Cad is Iasacht Tithíochta Atógáil Éireann ann?

Is ionann Iasacht Tithíochta Atógáil Éireann agus morgáiste nua do cheannaitheoirí céaduaire a fhaigheann tacaíocht airgid ón Rialtas. Tá sé ar fáil anois ar fud na tíre ó gach údarás áitiúil.

Mar cheannaitheoir céaduaire, is féidir leat iarratas a dhéanamh ar Iasacht Tithíochta Atógáil Éireann le réadmhaoin nua nó dara láimhe a cheannach, nó le do theach féin a thógáil.

Is gnáthmhorgáiste Caipitil agus Úsmhar í an iasacht a íoctar ar ais trí dhochar díreach ar bhonn míosúil.

Is féidir leat suas le 90% de mhargadhluach na réadmhaoine a fháil ar iasacht. Is iad seo a leanas margadhluacha uasta na réadmhaoine is féidir a cheannach nó a thógáil:

- **€320,000** i gCorcaigh, Baile Átha Cliath, Gaillimh, Cill Dara, Lú, An Mhí agus Cill Mhantáin, agus
- **€250,000** sa chuid eile den tír.

An bhfuil mé ina theideal?

Le cáiliú d'Iasacht Tithíochta Atógáil Éireann ní mór:

- Gur ceannaitheoir céaduaire thú.
- Go bhfuil tú idir 18 agus 70 bliain d'aois.
- Go bhfuil an príomhiarrthóir i bhfostaíocht leanúnach le dhá bhliain ar a laghad. Go bhfuil an t-iarrthóir tánaisteach i bhfostaíocht leanúnach le bliain amháin ar a laghad.
- Ollioncam bliantúil nach mó ná €50,000 a bheith agat mar iarrthóir aonair, nó comhioncam nach mó ná €75,000 mar chomhiarrthóirí.
- Dhá bhliain de chuntais dheimhnithe a sheoladh isteach má tá tú féinfhostaithe.
- Fianaise a chur ar fáil de thairiscintí neamhleor airgeadais ó dhá bhanc nó cumann foirgníochta.
- Nach úinéir reatha ná iar-úinéir réadmhaoine cónaithí i bPoblacht na hÉireann tú, ná lasmuigh di.
- Cónaí a bheith ort sa réadmhaoin mar do phríomháit chónaithe.
- Réadmhaoin lonnaithe i bPoblacht na hÉireann a cheannach nó a thógáil, gan a bheith níos mó ná 175 méadar cearnach (oll-achar urláir inmheánaigh).
- Réadmhaoin a cheannach nó a thógail nach mó ná an margadhluach uasta is infheidhme don chontae ina bhfuil sé lonnaithe.
- Toiliú le cuardach Bhiúró Creidmheasa na hÉireann.

Cad iad na roghanna ráta úis?

Tá trí tháirge á dtairiscint ag Iasacht Tithíochta Atógáil Éireann:

- **2%*** seasta ar feadh suas le 25 bliain (APR 2.02%*).
- **2.25%*** seasta ar feadh suas le 30 bliain (APR 2.27%*).
- **2.30%*** athraitheach (faoi réir luainithe) ar feadh suas le 30 bliain (APR 2.32%*).

* Cé go bhfuil na rátaí seo ceart agus an leabhrán seo á chló, d'fhéadfadh siad athrú agus braitheann siad ar dhálaí an mhargaidh.

Níl Árachas um Chosaint Morgáiste, ar riachtanas iasachta é, san áireamh le haon cheann de na rátaí. Éilítear ar iasachtaithe incháilithe páirt a ghlacadh i gComhscéim Árachais um Chosaint Morgáiste na nÚdarás Áitiúil.

Má roghnaíonn tú ráta seasta úis

Beidh do chuid aisíocaíochtaí míosúla mar an gcéanna ar feadh tréimhse sheasta iomlán na hiasachta, rud a dhéanfaidh buiséadú níos éasca duit - ach le linn na tréimhse seasta, d'fhéadfá bheith faoi dhliteanas táille briste a íoc má athraíonn tú go ráta athraitheach nó má íocaíonn tú do mhorgáiste uile nó cuid de.

Má roghnaíonn tú ráta athraitheach úis:

Tá an tsolúbthacht agat aisíocaíochtaí a dhéanamh i gcnapshuimeanna, d'aisíocaíochtaí a mhéadú nó a dhéanamh luath - ach d'fhéadfadh do chuid aisíocaíochtaí míosúla méadú nó laghdú thar théarma do mhorgáiste.

Cé mhéad is féidir liom a fháil ar iasacht?

Le hIasacht Tithíochta Atógáil Éireann, is féidir leat suas le **90%** de mhargadhluach réadmhaoine cónaithí a fháil ar iasacht. Is iad margadhluacha uasta na réadmhaoine is féidir a cheannach nó a thógáil:

€320,000

i gcontaetha Chorcaí, Bhaile Átha Cliath, na Gaillimhe, Chill Dara, Lú, na Mí agus Chill Mhantáin

€250,000

sa chuid eile den tír

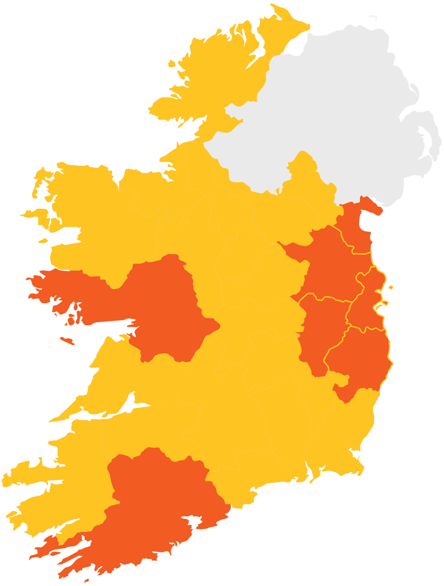

Fágann sin nach féidir suim níos mó ná **€288,000** a fháil ar iasacht i gCorcaigh, Baile Átha Cliath, Gaillimh, Cill Dara, Lú, an Mhí agus Chll Mhantáin ná suim níos mó ná **€225,000** a fháil ar iasacht sa chuid eile den tír.

Tá áireamhán Iasachta Tí ar fáil ar **www.rebuildingirelandhomeloan.ie** a thabharfaidh léiriú duit den mhéid is féidir leat a fháil ar iasacht agus na haisíocaíochtaí measta.

Conas a ndéanaim iarratas?

1. Má shíleann tú go bhfuil tú incháilithe agus go bhfuil tú in ann do na haisíocaíochtaí ar an iasacht atá de dhíth ort, is féidir leat an fhoirm iasachta ar Iasacht Tithíochta Atógáil Éireann a chomhlánú – tá sé ar fáil ó d'Údarás Áitiúil nó is féidir é a íoslódáil ó **www.rebuildingirelandhomeloan.ie**

2. Ní mór duit gach cuid den fhoirm iarratais a chomhlánú agus na doiciméid thaca ar a bhfuil cur síos sa seicliosta d'iarrthóirí a sholáthar.

3. Ní mór go mbeidh d'fhoirm iarratais sínithe ag gach iarrthóir agus curtha faoi bhráid d'údaráis áitiúil. Moltar go láidir d'iarrthóirí a n-iarratais a thabhairt isteach go pearsanta, mar tarlaíonn sé go minic nach mbíonn na hiarratais a sheoltar sa phost comhlánaithe i gceart agus ní mór iad a sheoladh ar ais.

4. Déanfar measúnú ar d'iarratas agus cuirfear an cinneadh in iúl duit i scríbhinn.

Tá tuilleadh eolais ar fáil uathu seo a leanas:

- Rannóg Tithíochta d'Údarás Áitiúil
- Deasc Cabhrach ag **051 349720**
- **www.rebuildingirelandhomeloan.ie**

Ceisteanna Coitianta

1 Cé ar féidir leo iarratas a dhéanamh ar Mhorgáiste Atógáil Éireann?

Tá Iasacht Tithíochta Atógáil Éireann ar fáil do cheannaitheoirí céaduaire a chomhlíonann na coinníollacha seo a leanas go léir:

- Idir 18 agus 70 bliain d'aois.
- D'iarrthóirí aonair:
  - ag saothrú ollioncam faoi bhun €50,000 agus
  - i bhfostaíocht leanúnach le 2 bhliain (lena n-áirítear féinfhostaíocht).
- Do chomhiarrthóirí:
  - ag saothrú ollioncam comhcheangailte faoi bhun €75,000, agus
  - ní mór go mbeidh an príomhiarrthóir i bhfostaíocht leanúnach le 2 bhliain (lena n-áirítear féinfhostaíocht), agus go mbeidh an dara hiarrthóir i bhfostaíocht leanúnach le 1 bhliain (lena n-áirítear féinfhostaíocht).
- Ní mór go bhfuil tairiscintí neamhleor airgeadais faighte aige, aici nó acu ó dhá iasachtóir morgáistí.
- Ní mór go gcomhlíontar coinníollacha agus/nó riachtanais eile, de réir mar a ordaíonn an tÚdarás Áitiúil.

2 An bhfuil mé incháilithe mura ceannaitheoir céaduaire mé?

Níl.

3

An bhfuil teorainneacha uasta éagsúla ann do Bhaile Átha Cliath agus do cheantair eile?

Tá. Tá teorainneacha iasachta níos airde ann do Bhaile Átha Cliath, Cill Dara, Lú, An Mhí, Cill Mhantáin, Corcaigh agus Gaillimh, le freagairt do na margaí réadmhaoine níos costasaí sna ceantair sin.

4

Cé mhéad is féidir liom a fháil ar iasacht?

Tá an t-uasmhéid iasachta atá ar fáil faoi Iasacht Tithíochta Atógáil Éireann teoranta do **90%** de luach ceannaigh na réadmhaoine nó, i gcás réadmhaoine féintógtha, costais iomlána na tógála. Do réadmhaoine i mBaile Átha Cliath, Cill Dara, Lú, An Mhí, Cill Mhantáin, Corcaigh agus Gaillimh: is é uasmhéid na hiasachta **€288,000**. Don chuid eile den tír: is é uasmhéid na hiasachta **€225,000**. Tá uasmhéid na hiasachta teoranta freisin ag Cóimheas Glanioncaim.

5

Cén cineál réadmhaoine is féidir liom a cheannach?

Níl Iasacht Tithíochta Atógáil Éireann ar fáil ach le Príomháit Chónaithe Phríobháideach (PCP) a mhaoiniú chun na críocha seo a leanas:

- Le réadmhaoin nua, dara láimhe nó tógtha as an nua a cheannach.
- I gcás nach mó oll-achar urláir inmheánaigh na réadmhaoine ná 175m^2.
- I gcás ina gcomhlíonann an réadmhaoin na rialacháin pleanála agus tógála.
- I gcás ina bhfuil an réadmhaoin lonnaithe i bPoblacht na hÉireann.

6

Cad is morgáiste ar ráta seasta ann?

Is ionann morgáiste ar ráta seasta agus iasacht lena bhfanann an ráta úis mar an gcéanna ar feadh na tréimhse comhaontaithe "seasta" agus déantar é a aisíoc trí bhlianacht de phríomhshuim agus ús, le chéile, gach mí.

7

Cad iad na buntáistí a bhaineann le ráta seasta ar mo mhorgáiste?

Is iad na príomhbhuntáistí a bhaineann le rátaí seasta ar do mhorgáiste nach bhfuil feidhm le tástáil struis i ndáil leis agus ní bhíonn aisíocaíochtaí faoi réir luainithe, rud a thugann cinnteacht duit i dtaca le méideanna na n-aisíocaíochtaí.

8

An féidir liom iasacht ar ráta seasta a aisíoc luath?

B'fhéidir go sílfeá gur dea-smaoineamh é iasacht a aisíoc roimh dheireadh a téarma ach ní mór duit bheith ar an eolas go bhféadfadh táillí a bheith i gceist má dhéantar iarmhéid iasacht ar ráta seasta a aisíoc luath. Ní bhaineann aon muirir ar aisíocaíocht luath leis an rogha ar ráta athraitheach.

9

Cad iad na costais ar dhócha iad a bheith le tabhú mar gheall ar m'iarratas ar ráta seasta a bheith aisíoctha luath?

Dhéanfaí na costais a bhainfeadh le haisíocaíocht luath ar mhorgáiste 25 bliana ar ráta seasta a ríomh mar an difríocht idir an ráta seasta reatha ar fáil don chuid de théarma na hiasachta atá fágtha lúide ráta seasta bunaidh an mhorgáiste, méadaithe faoi iarmhéid na hiasachta atá le híoc do na blianta atá fágtha.

Le tacaíocht ó

Údaráis Áitiúla Éireann
Local Authorities Ireland